

Õiguskantsler

Hr Rainer Vakra
Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie nr

Meie 27.03.2024 nr 7-4/240113/2401826

Maaomaniku teavitamine tema maal tehtavast looduse inventuurist

Austatud peadirektor

Õiguskantsler on saanud pöördumisi maaomanikelt, kellele teeb muret, et riik ei teavita neid sellest, et inimese maa osas on riik tellinud inventuuri. Inventuuri tulemusena võib riik otsustada võtta maa looduskaitse alla või muuta senist kaitsekorda rangemaks ja seeläbi piirata omandiõigust.

Üldreegel on, et teise isiku omandis oleval maatükil võib viibida üksnes omaniku loal ([KeÜS](#) § 32 lg 1). See kehtib ka riigi suhtes. Seadus näeb ette teatud erandid kaitstava loodusobjekti osas (vt [LKS](#) § 15), kuid seaduses antud luba riigi esindajale või inventuuri tegijale kaitsealal eramaal viibimiseks ei tähenda, et omaniku teavitamine sellest on tarbetu tegevus. Kui omanik on oma maa tähistanud või piiranud, siis väljaspool kaitseala on inventuuri tegemiseks maaomaniku nõusolekut niikuinii vaja ([KeÜS](#) § 32 lõiked 1 ja 2).

Omaniku teavitamine inventeerija tegevusest kinnistul vastaks hea halduse tavale ning on ka elementaarse viisakuse ja lugupidamise märk. Ühtlasi on omaniku väärikas kohtlemine esmane eeldus, et omanik mõistab riigi tegevust. Ka kohus on pidanud oluliseks, et kinnistuomanikke teavitataks, kui kinnistul leitakse ja kantakse registrisse kaitsealuse liigi elupaik (RKHKo 04.12.2023, nr [3-21-552](#), p 22.2).

Teadaolevalt on Keskkonnaamet pidanud teavitamist ametile liialt koormavaks ning teavet on seni avaldatud asutuse veebilehel ning ka kohalikes ajalehtedes. Teavitamise maht võib olla tõesti suur, kuid silmas tasub pidada ka seda, et teavitamata maaomanikud esitavad hiljem Keskkonnaametile järelepärimisi enda teavitamata jätmise kohta ning seetõttu halduskoormus võib isegi kasvada. Seetõttu palun kaaluda, kas oleks võimalik olemasolevaid ressursse arvestades siiski leida võimalus maaomanike seas inventuuri tegemise osas senisest enam teavet levitada. See on oluline, et inimene ei tunneks end haldusmenetluse objektina. Riik ei tohi tegutseda inimese seljataga, kuid just nii võib riigi tegevus inimese jaoks paista, kui riik saadab omanikku teavitamata inventeerija tema maal olevaid loodusväärtusi „üles kirjutama“.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Evelin Lopman 693 8431
Evelin.Lopman@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee